

DEINSTRUMENTĀCIJA (DI)

Process, kas paredz palielināt kvalitatīvu institucionāli aprūpi alternatīvu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu klāstu un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību, tai skaitā izveidojot un attīstot sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūru cilvēkiem ar invaliditāti un bērniem, un nodrošinot viņu neatkarīgu dzīvi un iekļaušanos sabiedrībā

MĒRĶA GRUPAS/ ATBALSTA MĒRĶIS

1. Pilngadīgi cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem (GRT) un 1./2. invaliditātes grupu

Lai cilvēki ar GRT var saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus savā pašvaldībā, iekļauties sabiedrībā un būt nodarbināti atbilstoši savām spējām

2. Ārpusģimenes aprūpē esošie bērni un jaunieši līdz 17 gadu vecumam

Lai bez vecāku gādības palikušie bērni, kas dzīvo institūcijās, varētu saņemt ģimeniskai videi pietuvinātus pakalpojumus

3. Bērni ar funkcionālajiem traucējumiem (FT) un viņu likumiskie pārstāvji

Lai bērni ar invaliditāti var saņemt sabiedrībā balstītus pakalpojumus un sociālo rehabilitāciju savā pašvaldībā un bērnu vecāki var doties uz darbu

Sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi: aprūpe mājās, dienas aprūpes centrs, specializētās darbnīcas, grupu dzīvokļi, īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojums jeb "atelpas brīža" pakalpojums, speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts, atbalsta grupas un grupu nodarbības

DI PROGRAMMAS FINANSĒJUMS:

9.2.2.1. SAM- 42 242 298 EUR
(Eiropas Sociālais fonds+valsts budžets)
Tiek īstenoti 5 plānošanas reģionu projekti

9.3.1.1. SAM- 44 441 978 EUR
(Eiropas Reģionālās attīstības fonds+nacionālais publiskais finansējums)
Tiek īstenotas 2.atlases kārtas: 1.kārta- 8 lielās pilsētās 2.kārta- 65 pašvaldības

9.2.2.3. SAM- 4 966 963 EUR
(Eiropas Sociālais fonds+valsts budžets)

GALVENIE DI RĀDĪTĀJI, KAS IZPILDĀMI LĪDZ 2023.GADAM:

- Izvērtētas 2 100 cilvēku ar GRT un 1 198 ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu individuālās vajadzības
- Sniegti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi 2 100 cilvēkiem ar GRT un 2 100 bērniem ar FT
- Patstāvīgu dzīvi (ārpus ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijām) uzsākuši 700 cilvēki ar GRT
- No 1799 līdz 720 samazinājies bērnu skaits institucionālajā aprūpē
- Slēgšanai atbalstītas un slēgtas 3 VSAC filiāles

- Izveidotas 2 100 sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu vietas cilvēkiem ar GRT
- Izveidotas 654 pakalpojumu vietas bērnu aprūpei ģimeniskā vidē
- Līdz 26%-45% palielināts to cilvēku ar GRT īpatsvars, kas dzīvo ārpus institūcijas un kam pieejami sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi

- Sniegti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi 1 300 bērniem ar FT

PROBLĒMAS/IZAICINĀJUMI:

- Pašvaldību neziņa par VK aizdevumiem, sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveides reālajām izmaksām, administratīvi teritoriālo reformu u.c.)
- Liels pieprasījums pēc sociālās aprūpes pakalpojuma bērniem ar FT; nepietiekams atbalsts bērnu ar FT sociālai rehabilitācijai; pakalpojumu sniedzēju neieinteresētības dēļ netiek sniegts atelpas brīža pakalpojums personām ar GRT
- Sabiedrības aizspriedumi un informācijas trūkums par DI, pretestība DI politikai

RISINĀJUMI:

- 01.10.2019. MK izskatīts informatīvais ziņojums, ar kuru pašvaldību aizņēmumiem DI ERAF projektu īstenošanai noteikta prioritāra kārtība
- 11.10.2019. MK izskatīts FM informatīvais ziņojums, ar kuru DI ERAF projektu īstenošanai novirzīts papildu finansējums 10 383 676 EUR apmērā, lai daļēji kompensētu nepietiekamo finansējumu DI plānos noteikto infrastruktūras risinājumu īstenošanai
- 11.10.2019. MK izskatīts FM informatīvais ziņojums, ar kuru DI ESF finansējumu plānots palielināt par 7 437 653 EUR, kā rezultātā: tiks nodrošināts pakalpojums papildu 170 bērniem ar FT, tiks palielināts sociālās rehabilitācijas pakalpojuma bērniem ar FT sniegšanas reizu skaits līdz 100 reizēm, tiks tuvinātas atelpas brīža pakalpojuma personām ar GRT izmaksas reālajām izmaksām, kas rodas pakalpojuma sniedzējiem
- Sabiedrības, pašvaldību, pakalpojumu sniedzēju, mērķa grupu un viņu interešu pārstāvju informēšanas un izglītošanas pasākumu turpināšana par DI politiku un tās praktiskajiem ieviešanas nosacījumiem

SEKAS/RISKS:

Neskaidrības un investīciju atlikšana kavē mērķa grupām saņemt pakalpojumus, kas palielina risku zaudēt daļu ESF finansējuma

Īstenošanas ilgums no 2016. līdz 2023. gadam

PROJEKTU ĪSTENOŠANA:

PAVEIKTS

- Izveidota partnerība ar 115 pašvaldībām
- Izvērtētas 2 322 cilvēku ar GRT, 2 005 bērnu ar FT un 1 128 ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu individuālās vajadzības
- Izstrādāti un apstiprināti 5 plānošanas reģionu DI plāni
- Slēgšanai atbalstītas 3 VSAC filiāles, no tām slēgtas 2

PROCESĀ/PLĀNOTS

- Uzsākta sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana 509 cilvēkiem ar GRT, 1 122 bērniem ar FT un 517 likumiskajiem pārstāvjiem
- Turpinās sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi
- Sociālo mentoru piesaiste un VSAC klientu sagatavošana patstāvīgai dzīvei

Projektu īstenošanas ilgums līdz 31.12.2023.

Īstenošanas ilgums no 2019. līdz 2022. gadam

PROJEKTU ATLASE:

PAVEIKTS

- Izsludināta projektu iesniegumu atlase: -8 lielo pilsētu pašvaldībās (1. kārtā) -5 plānošanas reģionos (2. kārtā)
- Iesniegti 72 no 80 projektu iesniegumiem (no dalības izstājušās 8 pašvaldības- Dundagas, Apes, Stopiņu, Riebiņu, Ropažu, Aglonas, Dagdas un Kokneses novads), noslēgti 66 līgumi par projektu īstenošanu, apstiprināti 6 projektu iesniegumi

PROCESĀ/PLĀNOTS

- Iepirkumu organizēšana sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveidei
- Uzsākta sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide, izveidojot un/ vai labiekārtojot 7 vietas bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un 54 vietas personām ar GRT

Projektu īstenošanas (sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide) ilgums ir individuāls, nepārsniedzot 31.12.2022.

Īstenošanas ilgums no 2019. līdz 2023. gadam

PROJEKTU ATLASE:

PAVEIKTS

- 1.kārta:** -noslēgti līgumi par 14 projektu (no kopumā atlasē iesniegtajiem 16 projektiem) īstenošanu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanai 517 bērniem ar FT (kopējais finansējums 1 852 659,50 EUR) -pabeigts 1 projekts, sniedzot atbalstu 17 bērniem ar FT
- 2.kārta:** iesniegti 32 projekti par kopējo summu 5 279 352 EUR (pieejamais finansējums 3 114 303,50 EUR)

PROCESĀ/PLĀNOTS

- 1.kārta:** turpinās 13 projektu īstenošana sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanai 500 bērniem ar FT
- 2.kārta:** uzsākta 32 projektu iesniegumu vērtēšana

Projektu īstenošanas (sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana) ilgums individuāls, nepārsniedzot 18 mēnešus